

DVANAEST NEMOGUĆIH

PRIČE BUNTOVNIH ARAPSKIH PISACA

Izabrao, priredio i s arapskog preveo
Srpko Leštarić

■ Laguna ■

Copyright © ovog prevoda 2018, Srpko Leštarić
Copyright © ovog izdanja 2018, LAGUNA

DVANAEST NEMOGUĆIH

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Sadržaj

Abdulah Hakam (Saudijska Arabija) PRILOG IZVEŠTAJU O LICU POD IMENOM ALI IBN ALVAN	13
Idris el Sagir (Maroko) PLENIDBA GLASA GOSPODINA VLADIJA	21
Mahmud el Adžemi (Kuvajt) KAD SU KONJI KLASALI	27
Abdusetar Nasir (Irak) NAŠ GOSPODAR HALIFA KAFEDŽINICA „KOD HASANA ADŽEMIJA“	33 47
Adil Kamil (Irak) GRAD ĆUTNJE	59
Hedija Husein (Irak) MEĆAVA	65

Zekerija Tamir (Sirija)	
KUĆA OD MNOGO ODAJA	69
NAGRADA	91
Fahri Kaavar (Jordan)	
DRVO OD ZNANJA DOBRA I ZLA	93
Selva Bakr (Egipat)	
KAKO SE MESI TESTO	99
PTIČICA JE ODLETELA	113
PRIČE O PRIČAMA (Srpko Leštarić)	121
Abdulah Hakam	123
Beleška o piscu, priči i naslovu • Bagdad, Bejrut: nekoliko godina kasnije • Epilog? • Internet ili majka mreža	
Idris el Sagir	133
Neuništivi mali čovek ili fantomska uskrsnuća sumnjivih lica u savremenoj arapskoj priči	
Mahmud el Adžemi	139
O priči, piscu i prevodu	
Abdusetar Nasir	143
Beleška o piscu, robiji i funkciji kafedžinice • Izlazak	

Adil Kamil	155
Likovnjak i pisac	
Hedija Husein	157
Kad prođe voz	
Zekerija Tamir	161
Fantastika surove satire	
Fahri Kaavar	165
Izbegnuta anatema	
Selva Bakr	167
Selva Bakr – uteha i protest	
POST SCRIPTUM (Srpko Leštarić)	171

DVANAEST NEMOGUĆIH

Abdulah Hakam (Saudijska Arabija)

**PRILOG IZVEŠTAJU O LICU
POD IMENOM ALI IBN ALVAN**

Tačno u sedam uveče, dotično lice, po imenu Ali ibn Alvan, uđe u kafedžinicu s novinama pod miškom i, kao i obično, uputi se ka mračnom uglu u kojem svaki put sedi. Tu ga je već čekao onaj drugi, sa svojim bebastim licem i nekim osmehom u očima. Skinuo je kišni mantil i seo. Zagledao se u lice onom drugom i promrmljao nekoliko reči koje nismo razabrali. No, očitavajući pokrete usana, došli smo do zaključka da je ponovio svoju uobičajenu rečenicu:

– I... šta ima novo? Nije valjda da nema ništa!?

Kad im je prišao kafanski momak, on je naručio čaj i pri tome je požurivao momka rukom. Potom, kad je čaj stigao, još nešto je rekao momku. Usne su mu se razvukle u sladak osmeh. Mašio se rukom za džep, izvadio neki novac i dao ga momku. Kad smo ovoga kasnije ispitali da saznamo šta mu je rekao, priznao je da ga je Ibn Alvan podsetio na događaj iz nekog od prethodnih dana, kada je bio zaboravio da plati račun.

Razume se, to objašnjenje nas ne sme sprečiti da istaknemo kako taj Ibn Alvan veoma često uspostavlja priske odnose s prostim radnicima i dopušta im da sede i razgovaraju s njim. Iz bojazni da bi se takvi odnosi mogli i dalje razvijati, skrenuli smo pažnju vlasniku kafane da obavezno menja osoblje s vremena na vreme, što je on svesrdno prihvatio, bez i najmanjeg pritiska ili insistiranja s naše strane.

U sedam i pet minuta Ibn Alvan se opet osmehnuo, ali je pre toga pomerio papuče i time dao znak onom drugom. Ovde moramo napomenuti da do tog trenutka nismo znali, uprkos svim mogućnostima koje ste nam stavili na raspolaganje, da se taj drugi (što se, poput imena, ne odvaja od Ibn Alvana) zove takođe – Ali ibn Alvan. Pregledali smo našu evidenciju i pretražili kartoteku, ali nismo našli nijednu njegovu fotografiju, niti i najmanjeg podatka o njemu. Ovo nas je upozorilo, pa smo odredili trojicu iskusnih ljudi da ga prate. Ali, uza sve to, on im se svaki put gubio na posve neočekivan način!

Za nas to, prirodno, nije mogla biti prepreka, pa smo ga jednom priveli na saslušanje. Tom prilikom otkrili smo da on ne čuje, a ne može ni da govori. Tako smo bili prinuđeni da ga pustimo na slobodu.

Dužni smo, ipak, da istaknemo da ovaj gluvonemi, koji za sebe tvrdi da se zove Ali ibn Alvan, nije ništa manje opasan od Alija ibn Alvana koga znate iz naših ranijih izveštaja. Opasnost se krije u čudnom načinu pomoću kojeg on komunicira. Reč je, naime, o nekom novom metodu, u čiju tajnu do ovoga časa nismo uspeli da proniknemo.

O ovoj dvostrukoj sprezi pisali smo Upravi za državljanstvo, tražeći da nam dostave podatke kojima

raspolazu o obojici Alija, na šta nam je stigao sledeći odgovor, zaveden dana 15.09.1970. godine:

Gospodinu načelniku Opšteg odseka,

U odgovoru na vaš dopis pov. br. 242 od 23.11.1967. godine, a u vezi s podacima kojima raspolazemo u našoj evidenciji o predmetnim licima pod imenom Ali ibn Alvan, izveštavamo vas da, nakon temeljne pretrage i detaljnih provera u našoj kartoteci nismo našli pomena nijednome o njih.

Podsećamo vas, međutim, da je postojala stara kartoteka, koje je poticala iz 1947/48. godine, te da smo svojevremeno, dobili od vas nalog da istu uništimo, zbog mnoštva strogo poverljivih i potencijalno opasnih podataka koje je sadržala.

Nije nam poznato da li su imenovani imali dosijea u toj kartoteci. Kako pak oba predmetna lica poseduju lične isprave izdate od naše uprave, shodno brojevima i datumima koje navodite u izveštaju, to tvrdimo da bi gornja pretpostavka bila neosnovana. Ostajemo u obavezi da preduzmemo dalja ispitivanja i provere – a ključevi uspeha u božjim su rukama.

Potpis:

Načelnik Uprave za pasoše i državljanstvo

U sedam sati i deset minuta Ali ibn Alvan se nasmejao: – Ha! Sad tačno znam sve što oni smeraju – tako je rekao.

Drugi na to nije izustio ni jednu jedinu reč. Nije, čak, pomerio ni ruke, već je pustio da leže, tobože nemarno, pred njim na stolu. Oči su mu bile bezizrazno prikovane za stakleni zid kafedžinice. Nismo, doduše, sigurni da li je pomerao stopala pod stolom ili ne, pošto nas je mrak u uglu u kojem su sedeli sprečavao da i to jasno uočimo.

Na to je Ibn Alvan dodao kroz smeh:

– Ne, ne – pa to su činjenice! Nema šta da se nagađa – uopšte nema diskusije!

Drugi je podigao ruku i počeo se po glavi. Obojica su se nasmejala, a onda je taj drugi izvukao iz džepa komad hartije i olovku i nešto napisao.

Ovde moramo da istaknemo da smo tek tom prilikom došli do saznanja da se njih dvojica sporazumevaju pisanjem. Ibn Alvan je uzeo ceduljicu, pročitao je, zatim dopisao nešto – u tom trenutku sat je pokazivao sedam i dvadeset – a drugi je cedulju uzeo natrag, pročitao je, ukresao šibicu i – spalio je!

Nismo uspeali da saznamo šta je pisalo na toj hartijici, iako smo ubeđeni da je u tesnoj vezi sa zaverom koja se kuje protiv države, na šta nas je već upozoravala Velika Agencija iz velike prijateljske nam zemlje.

Ibn Alvan je sve vreme govorio veoma glasno, ali mi znamo da je to bio samo pokušaj da nas zavede, da nas smišljeno gurne u smeru suprotnom od onoga kojim sam ide – pogotovo kada se zna da smo budno pratili gotovo celokupno njegovo kretanje i da smo smestili u zatvor sva lica koja su bila s njim u ma kakvoj vezi.

Kad bi nam se omogućilo da pristupimo uputstvima Velike Agencije, a koja glase da se drugi Ibn Alvan obavezno uhapsi, i da se iz njega izvuku informacije, čvrsto

verujemo da bi nam pošlo za rukom i da osujetimo sve planove koje ta lica snuju.

Ovde moramo da iznesemo sledeću napomenu: ponovo smo saslušali gluvonemog Alija ibn Alvina, ovoga puta pismenom metodom. Napisali smo mu nekoliko pitanja: na šta je on uzeo olovku i ispisao odgovore. No, čitajući te odgovore, nismo uspeali da razaberemo ništa, izuzev jedne stvari: imena *Ali ibn Alvan*, koje je stavio *ispred* pitanja „Kako se zoveš?“ Sve ostalo bilo je potpuno nečitko. Čak i grafolozi, koje smo pozvali u pomoć, potvrdili su da im, tokom njihovih studija i dugogodišnje prakse, nikada nije došlo do ruku takvo pismo: štaviše, zauzeli su stav da ono što je ovaj ispisao i nisu nikakva slova, već puke žvrljotine, koje ne nose nikakav određen smisao.

Ti odgovori još uvek su u našim laboratorijama, gde se proučavaju i ispituju. Pritom, naša zainteresovanost za dvojicu Alija naterala nas je da pozovemo u pomoć i aparat Velike agencije iz velike prijateljske zemlje, pa smo tako došli do sledećeg izveštaja:

Gospodinu načelniku Opšteg istražnog odseka,

U odgovoru na vaše dopise pov. br. 338 i pov. br. 339 od 23.10.1973. godine sa zahtevom da vam pružimo informacije kojima raspolažemo o dvama licima pod imenom mister Alvan, raduje nas što možemo da vas obavestimo da smo u našoj kartoteci našli relevantne podatke.

Prema našoj evidenciji, u Jemenu se, za vreme abisinske okupacije¹, pojavio izvesni plemenski glavlar

¹ Sredinom 6. veka. (Prim. prev.)

pod ovim imenom. Tačnije, isti se pojavio u varoši Hadža. Oslanjajući se na kazivanja onih koji su ga poznavali lično, predanje govori da je imenovani podučavao narod toga kraja pravu i jezikoslovlju, kao i da je držao propovedi u hramu po završetku svake večernje molitve. Ovi skupovi odigrali su krupnu ulogu u potonjem proterivanju Abisinaca iz Jemena. Naše informacije dalje navode da je, tokom tih zbivanja, imenovani na prevaru ubijen i da su mu Jemenci izgradili mauzolej, koji i dan-danas nosi njegovo ime.

Potom se opet pojavljuje u jednom selu u Nubiji, u Egiptu, gde igra nadasve istaknutu ulogu u izazivanju svih onih krvavih događaja koji su potom besneli Egiptom². Vlastima, međutim, nije pošlo za rukom da ga se domognu. Iza toga, vesti o njemu prestaju da stižu.

Ipak, mister Alvan se ponovo pojavio. Bilo je to pre nekih dvadeset šest godina, u britanskoj prestonici, kada je jedan od tamošnjih univerziteta bio svedok pojave buntovnog mladog Arapina, čija slika podseća na fotografiju koju ste priložili uz svoj izveštaj. Taj mladić je, sa nekolicinom mladih Arapa i mladih ljudi iz Trećeg sveta, preduzeo nekoliko ilegalnih akcija. Osnovali su svoje tajno društvo i njihove pristalice raširile su se diljem zemalja koje je Slobodni svet držao pod svojom kontrolom. Britanske vlasti uhapsile su i njega i još nekolicinu njegovih kompanjona. U izveštaju koji smo dobili navodi se da je mister Alvana zatekla smrt tokom pokušaja britanskih organa da iz njega izvuku informacije.

² Reč je o događajima iz 19. stoleća. (Prim. prev.)

Mi, međutim, već duže vreme nismo radili na ažuriranju mister Alvanovog dosijea usled velikih promena što su se zbile na mnogim mestima u zemljama Trećeg sveta, bez obzira na činjenicu da su one donekadna još potpadale pod kontrolu Slobodnog sveta.

To je tekst izveštaja koji nam je prispeo. No, pažljivim posmatranjem fotografije koja je bila priložena, otkrili smo da ova podjednako liči na obojicu osumnjičenih. Stoga molimo vašu saglasnost da izvršimo hapšenje i jednog i drugog Alija, imajući u vidu da su obojica krajnje opasni elementi.

S poštovanjem itd.

PRILOG „A“, bez broja:

Izveštavamo vas da su oba lica po imenu Ali ibn Alvan izdahnula tokom pokušaja da se od njih izvuku informacije. Smrt i jednog i drugog nastupila je iznenadno, tako da nismo mogli doći ni do kakvih saznanja.

PRILOG „B“, zaveden pod brojem 340:

Pozivajući se na naše dopise pov. br. 338/73 i pov. 339/73 od 22. odnosno 23. oktobra 1973. godine, s najvećim žaljenjem konstatujemo da su se dva lica pod imenom Ali ibn Alvan nanovo pojavila, uprkos nepobitnoj činjenici da smo se prethodno uverili u njihovu smrt.

Napominjemo da njihova pojava u ovom trenutku predstavlja izuzetnu opasnost po naše planove. Očekujemo hitna uputstva.

Imenovani su se pojavili u nedelju, 13. aprila 1975. godine.